

Kunnskapsdepartementet

Vurdering av om barnehagens formål og innhold anses ivaretatt i det nye forslaget om følgeendringer i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Arbeidsgruppa mener at barnehagens formål og innhold er ikke tilstrekkelig ivaretatt i det nye forslaget til rammeplan. Definisjonen av sentrale begreper som omsorg, lek, læring og danning er svært upresis. Dette fører til at voksnes rolle problematiseres lite. Teksten inneholder mange unødvendige gjentakelser, er alt for lang, og trenger en gjennomgående presisjon. De overnevnte forholdene gjør vanskelig å realisere målet med rammeplanen som redskap for barnehageeiere og personalet, og å gi innsikt i barnehagens virksomhet for foreldre/foresatte.

Presisjonsnivå av de sentrale begreper

Det er uklart om departementet ønsker å anvende en bestemt forståelse av begrepene, eller åpne for en lokal forståelse. Det finnes ulike måter å forstå de sentrale begrepene på. Det å problematisere begrepene ved å vise til de ulike forståelsene vil kunne tilpasse rammeplanen til kunnskapsfeltet, og samtidig gjøre mangfoldet eksplisitt. Dersom departementet ønsker at barnehagene skal anvende en bestemt forståelse, må dette komme frem tydeligere. For eksempel, står det i rammeplanen at "barnehagen skal ha de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap og innsikt om barndom og barns behov" (Rammeplan 2010: s.4). Formuleringen "eksisterende kunnskap" utelukker mangfoldet.

Vi foreslår å endre teksten ved å erstatte "eksisterende kunnskap" med "eksisterende kunnskaper", og samtidig redegjøre for de ulike kunnskapene i feltet.

Innføring av et nytt begrep *danning*

Det er uklart hvilken danningstradisjon rammeplan bygger på. Danning handler bl.a. "om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter" (Rammeplan 2010: s.7). Denne prosessen er ikke mulig uten å gjøre rede for verdier. Departementet kunne være forbildelig ved å gjøre sitt kunnskapsgrunnlag eksplisitt for leserne.

Det kommer ikke tydelig frem hva som er nytt med danning i forhold til oppdragelse. Denne presiseringen er nødvendig å gjøre for å skape endring i barnehagenes praksis.

En ny Rammeplan, men uten faglige oppdateringer?

Det er naturlig å tenke at den nye rammeplan skal oppdateres ikke bare i forhold til den nye barnehageloven, men også i forhold til nye kunnskaper om barnehagefeltet.

Krav om dokumentasjon som grunnlag for barnehagens utvikling

”Viten om personalets arbeid og barns virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling.” (Rammeplan 2010: s.29) Det er også naturlig at departementet dokumenterer sitt arbeid, og viser leserne en liste med litteratur som dokumentet er bygd på.

Faglige mangler og gjentakelser i teksten. Eksempler:

Kap. 1.3 og kap.2 har samme navn ”Omsorg, danning, lek og læring”, og tar opp forklaring av akkurat de samme begrepene. Vi foreslår derfor å flette kap.1.3 inn i kap.2.

Referanser til Barnehageloven gjentar seg flere ganger i teksten. For eksempel, den samme referansen fra Barnehageloven brukes i del 1, kap.1.1, kap.1.3, kap.2.1, og kap.2.2.

Kap 1.1, s.5: *”Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom de to kjønn.”*. Det finnes flere enn bare to kjønn. Vi foreslår derfor en følgende formelering: *”Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom kjønn.”*

Kap.1.3, s.7: *”Læring skal foregå i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet og være nært sammenvevd med omsorg, lek og danning.”* Læring kan ikke foregå på andre måter enn i samspillet med andre mennesker og med miljøet (Vygotsky: 1997, s.35). Vi foreslår derfor å kutte ordet *skal* i den overnevnte teksten.

Kap.1.5 s.9: *”Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirning praktiseres, vil være avhengig av barns alder og funksjonsnivå”*. Barn medvirker i miljøet uavhengig av alder. Det som vil variere med alderen, er innhold i medvirkningen, arenaer den vil utspille seg på, og måten å medvirke. Vi foreslår å erstatte teksten fra rammeplanen med *”Barns deltakelse i medbestemmelsesprosessen vil variere med barns alder”*.

Kap.1.9, s. 13: *”Et møte med noe som er forskjellig fra ens eget, gir mulighet for å utvikle en positiv nysgjerrighet overfor menneskers og kulturers likheter og ulikheter”*. Bruken av begrepet positiv nysgjerrighet peker på at det også finnes en negativ nysgjerrighet. Vi foreslår å erstatte *positiv nysgjerrighet* med *interesse*.

Kap.2.1: *”Danning er et videre begrep enn oppdragelse. Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette”*. Dette er en upresis definisjon av begrepet danning. Vi foreslår å kutte ut hele avsnittet.

Referanser:

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2010). Ukast høringsdokument KD.
Vygotsky, Lev (1997) *”Voprosy detskoj psihologii”*. Sojuz, Sankt-Petersburg

Med hilsen,

Elena Merzliakova
(høgskolelektor i pedagogikk)

Kirsten Elisabeth Stien
(1. lektor i pedagogikk)

Mai Brit Helgesen
(høgskolelektor i pedagogikk)

Gøril Figenschou
(stipendiat i pedagogikk)